

پرستاری دندانپزشکی

دکتر احمد ابوالحسنی
امید ابوالحسنی
فهیمة علیزاده

سرشناسه: ابوالحسنی، احمد، ۱۳۵۲
عنوان و نام پدیدآورندگان: پرستاری دندانپزشکی / احمد ابوالحسنی، امید ابوالحسنی، فهیمه علیزاده،
مشخصات نشر: مشهد: وارسنگان، ۱۳۹۳
مشخصات ظاهری: ۳۴۰ ص: مصور، جدول
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۲۵۲-۳۴-۶
وضعیت فهرست نویسی: فیا
موضوع: دستار دندانپزشکان
موضوع: دندانپزشکی
شناسه افزوده: ابوالحسنی، امید، ۱۳۶۹
شناسه افزوده: علیزاده، فهیمه، ۱۳۶۳
رده بندی کنگره: ۶۱۶/۶۰۲۳۳
رده بندی دیویی: ۶۱۶/۶۰۲۳۳
شماره کتابشناسی ملی: ۳۴۴۱۶۶۶

انتشارات وارسنگان

مشهد - بلوار لادن - نبش لادن ۳: انتشارات وارسنگان
شماره تلفن: ۰۵۱-۳۵۰۹۱۱۶۰ (واحد انتشارات)
www.varamed.com

نام کتاب: پرستاری دندانپزشکی
تألیف: دکتر احمد ابوالحسنی، امید ابوالحسنی، فهیمه علیزاده
ناشر: انتشارات وارسنگان (وابسته به مرکز آموزش عالی علوم پزشکی وارسنگان)
طراح و صفحه آرا: نرگس محمدزاده، حمیده خواجه نظام
ناظر فنی چاپ: حمیده خواجه نظام
قطع: رقعی
تاریخ چاپ: پائیز ۱۳۹۳
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۲۵۲-۳۴-۶
لیتوگرافی، چاپ و صحافی: دقت ۳۳۱۲۵۰۵۲ (۶ خط)
قیمت: ۱۲۰۰۰۰ ریال

حق چاپ برای انتشارات وارسنگان محفوظ می باشد.

ناشر از همکاری آزمایشگاه پردیس مشهد (pardislab.com)، دندانپزشکی دکتر ابوالحسنی و
مرکز آموزش عالی علوم پزشکی وارسنگان در چاپ این کتاب به منظور کمک به
توسعه فرهنگ کتابخوانی در کشور قدردانی می کند.

مقدمه ناشر

ای که با نامت جهان آغاز شد دفتر ما هم به نامت باز شد

انتشارات وارستگان قصد دارد با مشارکت تمامی صاحبان فکر و اندیشه و نشر آثار فاخر، افق‌های تازه‌ای را به روی خوانندگان خود بگشاید. وارستگان با این دیدگاه پا به عرصه نشر کتاب گذاشته است که بتواند در فراهم نمودن زیرساخت‌های مناسب برای ترویج فرهنگ مطالعه در جامعه مؤثر باشد. ما بر این باوریم که اگر نخبگان جامعه در حد توان خود در این مسیر حرکت کنند و دغدغه علم و فرهنگ جامعه را داشته باشند، بدون شک با تأثیرگذاری عالمانه می‌توانند تحولی شگرف در عرصه‌های گوناگون علمی ایجاد کنند. گرچه آشتی دادن افرادی که شاید در طول سال حتی یک صفحه هم نمی‌خوانند با کتاب دشوار است، ولی اطمینان داریم چون تمایل به فهم، درک، رشد و شکوفایی در نهاد هر کسی حک شده است این کار شدنی است و نتیجه آن شگفت‌انگیز خواهد بود.

ما با ترسیم چشم‌اندازی مطمئن، دست تمامی اساتید، مؤلفین و محققینی که دغدغه علم و فرهنگ این سرزمین را دارند، به گرمی می‌فشاریم و خداوند را شاکریم که چنین مسئولیتی را بر دشمنان نهاد و موهبت تأثیرگذاری در عرصه کتاب و کتابخوانی را به ما عطا فرمود.

این کتاب که حاصل تلاش آقای دکتر احمد ابوالحسنی دندانپزشک و عضو هیئت علمی دانشگاه فرهنگیان می‌باشد، براساس تجربه ایشان و همکارانشان در آموزش دوره‌های مهارتی پرستاری دندانپزشکی تدوین شده، به نظر کاملاً کاربردی است و انتظار می‌رود که بتواند در ارتقاء سطح علمی و مهارتی پرستاران دندانپزشکی مؤثر و مفید واقع گردد.

انتشارات وارستگان

مقدمه پدید آورندگان

آموزش تخصصی و مهارتی پرستاران دندانپزشکی مدت هاست فکر و ذهن مرا که سال‌ها تجربه معلمی و کار بالینی در حوزه دندانپزشکی دارم به خود مشغول کرده است. دندانپزشکان نیاز به پرستارانی دارند که علاوه بر مهارت حرفه‌ای از نظارت درونی و خودساخته برخوردار باشند و در مطب وجدان خود را ناظر بر تمام اقدامات و حرکات خود بدانند و بدون نظارت بیرونی بتوانند از عهده وظایف خود برآیند. یک پرستار مهارت‌مدار و اخلاق‌گرا می‌تواند مطب دندانپزشکی را متحول نماید.

این کتاب که بر اساس تجربه ما در برگزاری دوره‌های متعدد پرستاری دندانپزشکی و نوع نیاز مهارتی پرستاران تدوین شده با فصل‌بندی ساده امکان دسترسی شاغلین در مطب‌های دندانپزشکی به اطلاعات نسبتاً تخصصی را فراهم نموده است.

در صورتی که پرستاران، با مراحل انجام کارهای دندانپزشکی آشنا باشند بهتر می‌توانند مواد و وسایل مورد نیاز دندانپزشکان را به موقع در اختیار آنان قرار داده و توصیه‌های لازم را قبل و بعد از کار برای بیمار ارایه دهند.

از مهارت آموزان و پرستارانی که افتخار حضور در کلاس‌های آنان را داشتیم و همچنین سایر کسانی که این کتاب را مطالعه می‌کنند انتظار دارم در رعایت اصول ضدعفونی و استریلیزاسیون و حفظ اخلاق حرفه‌ای کوشا باشند و همواره با تصور اینکه بیمار بعدی که روی یونیت دندانپزشکی می‌نشیند یکی از بستگان نزدیک و یا دوست‌داشتنی‌ترین فرد خانواده آنان است تمام توان خود را برای ضدعفونی و استریلیزاسیون به کار گیرند که مبادا بر اثر سهل‌انگاری، خانواده‌ای گرفتار بیماری ایدز و هیپاتیت گردند که گناهی نابخشودنی خواهد بود.

در اینجا لازم می‌دانم از برادرزاده عزیزم آقای امید ابوالحسنی دانشجوی دندانپزشکی که به توانایی و قابلیت‌های ایشان ایمان راسخ دارم خاضعانه تشکر کنم چرا که بیشترین زحمت را در تدوین و تألیف این کتاب متقبل شده‌اند.

همچنین از محبت بی‌شائبه‌ی سرکار خانم فهیمه عزیزه مدرس مرکز آموزش عالی علوم پزشکی وارستگان صمیمانه سپاسگزارم.

از تمامی پرستاران و خوانندگان محترم استدعا دارم اشکالات و نواقص احتمالی این

کتاب را به اینجانب اطلاع داده و یا به پست الکترونیکی abolhasaniah@gmail.com ارسال نمایند.

با احترام
دکتر احمد ابوالحسنی
پائیز ۹۳

www.ketab.ir

فهرست مطالب

۱۳	بخش اول: خصوصیات و وظایف دستیار دندانپزشک
۱۴	ویژگی های شخصیتی یک دستیار
۱۶	این نکات را به خاطر بسپارید
۱۷	تخصص های دندانپزشکی
۱۹	بخش دوم: مطب دندانپزشکی و نگهداری تجهیزات
۲۰	مطب دندانپزشکی شامل
۲۱	راهنمای مراقبت از وسایل
۲۷	محل قرارگیری کادر دندانپزشکی و وسایل
۳۱	بخش سوم: کنترل عفونت در مطب دندانپزشکی
۳۲	شست و شوی دست ها
۳۳	تجهیزات محافظت شخصی
۳۶	تکنیک هایی برای کاهش عفونت
۳۷	پیگیری ها
۳۷	برچسب ظروف مواد شیمیایی
۳۸	ویژگی های مرکز استریلیزاسیون
۴۵	بخش چهارم: بیماری های مهم در دندانپزشکی
۴۶	هیپاتیت B
۴۶	هیپاتیت C
۴۷	HIV
۴۷	ویروس هرپس
۴۸	آفت دهان
۴۹	سفلیس
۵۱	بخش پنجم: آناتومی و مورفولوژی صورت و دهان
۵۲	صفحات و برش های بدن
۵۳	استخوان های صورت

۵۴	فک بالا
۵۵	فک پایین
۵۵	سینوس های پارائزال
۵۶	عروق و اعصاب سر و گردن
۵۶	غدد بزاقی
۵۷	آناتومی دندان
۶۵	بخش ششم: معاینات
۶۶	تکنیک های معاینه
۷۱	بخش هفتم: بیمار و نحوه پر کردن پرونده
۷۷	بخش هشتم: اورژانس های مطب
۷۹	CPR
۸۰	مانور هملیخ
۸۱	اورژانس های مطب و اقدامات لازم
۸۵	بخش نهم: کنترل رطوبت (ایزولاسیون) حین درمان
۸۶	استفاده از رول پنبه
۸۷	زاویه خشک کن یا Dry Angle
۸۷	ساکشن کردن دهان
۸۹	رابرد
۹۳	بخش دهم: داروهای بی حسی، کنترل درد و اضطراب
۹۴	بی حسی های موضعی در سطح
۹۷	طریقه آماده سازی سرنگ بی حسی
۹۸	روش های کنترل اضطراب و استرس
۹۹	بخش یازدهم: ترمیمی
۱۰۰	وسایل و تجهیزات ترمیمی
۱۰۹	طبقه بندی حفقات پوسیدگی
۱۱۱	مواد ترمیمی و روش کار با آن
۱۱۴	مراقبت های بعد از ترمیم

- ۱۱۶.....سمان ها
- ۱۱۷.....ونیرها
- ۱۱۹.....بخش دوازدهم: اندودنتیکس
- ۱۲۰.....تجهیزات مورد استفاده در درمان ریشه
- ۱۲۵.....رادیوگرافی اندودنتیکس
- ۱۲۵.....مراحل درمان ریشه کامل
- ۱۲۹.....مراحل کلینیکی درمان اورژانس
- ۱۳۰.....درمان ریشه مجدد
- ۱۳۱.....بخش سیزدهم: پرئودنتولوژی و کنترل پلاک
- ۱۳۲.....پرئودونشیوم
- ۱۳۳.....وسایل و تجهیزات پرئودنتال
- ۱۳۶.....پلاک و جرم
- ۱۳۶.....علائیم بیماری های لثه
- ۱۳۷.....دو بیماری مهم لثه
- ۱۳۸.....عوامل خطر ساز برای بیماری های لثه
- ۱۳۸.....معاینات پرئودنتال
- ۱۴۵.....بخش چهاردهم: رنگ دانه های دندان
- ۱۴۶.....مهم ترین رنگ های خارجی دندان
- ۱۴۷.....مهم ترین رنگ های داخلی
- ۱۴۹.....بخش پانزدهم: پروتز های دندان
- ۱۵۰.....قالب گیری
- ۱۵۲.....مواد مورد استفاده در پروتز
- ۱۵۵.....مراحل درمانی پروتز ثابت
- ۱۶۰.....دستور کار لایراتوار
- ۱۶۱.....بخش شانزدهم: جراحی دهان، فک و صورت
- ۱۶۲.....جراحی های رایج مطب دندانپزشکی
- ۱۶۲.....اصطلاحات رایج در جراحی

۱۶۳	وسایل و تجهیزات جراحی
۱۶۸	مراقبت‌های پس از EXT
۱۶۸	درای ساکت
۱۶۹	بخش هفدهم: ایمپلنت
۱۷۰	ایمپلنت
۱۷۰	انواع ایمپلنت‌های دندانی
۱۷۳	قالب‌گیری
۱۷۵	بخش هجدهم: رادیولوژی
۱۷۶	تجهیزات یک دستگاه رادیوگرافی
۱۷۷	اجزای فیلم رادیوگرافی
۱۷۸	اندازه فیلم رادیوگرافی
۱۷۸	ویژگی‌های تصویر
۱۸۱	رادیوگرافی دیجیتال
۱۸۲	تکنیک‌های رادیوگرافی
۱۸۳	خطاهای حین رادیوگرافی
۱۸۳	ویژگی‌های اتاق تاریک‌خانه
۱۸۵	خطاهای حین ظهور و ثبوت
۱۸۵	محافظت کارکنان مطب
۱۸۶	کنترل عفونت در رادیولوژی
۱۸۷	بخش نوزدهم: ارتودنسی
۱۸۸	ارتودنسی
۱۸۹	علل درمان ارتودنسی
۱۹۰	تجهیزات ارتودنسی
۱۹۳	مراحل درمان ارتودنسی ثابت
۱۹۵	بخش بیستم: دندانپزشکی کودکان
۱۹۶	پرونده و گرفتن تاریخچه پزشکی و دندانپزشکی
۱۹۷	چند تکنیک مهم کنترل رفتاری

- ۱۹۷.....انواع درمان‌ها در حیطه دندانپزشکی کودکان
- ۲۰۳.....بخش بیست و یکم: داروهای دندانپزشکی
- ۲۰۴.....داروهای دندانپزشکی
- ۲۱۱.....بخش بیست و دوم: آزمایشات رایج
- ۲۱۲.....آشنایی با آزمایشات رایج
- ۲۱۴.....WBC
- ۲۱۵.....پلاکت PT
- ۲۱۶.....قند و چربی خون
- ۲۲۲.....القای تفسیر آزمایش ادرار
- ۲۲۹.....منابع و مآخذ